

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
Διεύθυνση Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης**

Τμήμα Γ

Ταχ. Διεύθυνση: Λ. Αλεξάνδρας 11,
114 73 Αθήνα

Πληροφορίες: Α. Κουλίδης

Τηλέφωνο: 210 641 7953

e-mail: sec.dipa@prv.ypeka.gr

**ΠΡΟΣ: ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ**

Υπηρεσία Συντονισμού

Γραφείο Νομικών και

Κοινοβουλευτικών Θεμάτων

Θέμα: Ερώτηση βουλευτή με αρ. 4424/19.4.2024 σχετικά με την αντιπλημμυρική προστασία της περιοχής γύρω από το Κόμμα Φθιώτιδας

- Σχετ.:** 1. Η με α.π. 4424/19.4.2024 ερώτηση του βουλευτή Ι. Σαρακιώτη (α.π. ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/43454/3086/22.4.2024).
2. Η με α.π. ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/18359/1223/19.2.2023 Απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας με θέμα «Απόρριψη εισήγησης επιβολής προστίμου βάσει της 9563/16.2.2023 Πράξης Βεβαίωσης Παράβασης της Διεύθυνση Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας, που αφορά την Ειδική Υπηρεσία Δημοσίων Έργων Κατασκευής Συγκοινωνιακών Έργων με Σύμβαση Παραχώρησης του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών, ως φορέα του έργου “Οδικός άξονας Κεντρικής Ελλάδας (Ε65): τμήμα Λαμία – Μακρυχώρι” της Περιφερειακής Ενότητας Φθιώτιδας» (ΑΔΑ 9ΙΡΓ4653Π8-Π1Ξ).

Σε απάντηση της 1^{ης} σχετικής ερώτησης, σας γνωρίζουμε τα εξής:

1. Η 2^η σχετική απόφαση εκδόθηκε κατόπιν διαβίβασης στον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας της με α.π. 9563/16.2.2023 Πράξης Βεβαίωσης Παράβασης της Διεύθυνσης Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας και αφορά στο σκέλος της εισήγησης που περιέχεται στην εν λόγω πράξη περί επιβολής προστίμου στο Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών. Με την εν λόγω Πράξη Βεβαίωσης Παράβασης, η Διεύθυνση Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας ολοκλήρωσε τις αρμοδιότητές της ως προς την επιβολή ή εισήγηση επιβολής κυρώσεων και ως εκ τούτου δεν απαιτήθηκε κοινοποίηση της 2^{ης} σχετικής απόφασης στην εν λόγω Διεύθυνση. Σε κάθε περίπτωση, η μη κοινοποίηση αποτελεί ζήτημα ανευ ουσίας, διότι η 2^η σχετική απόφαση δημοσιοποιήθηκε μέσω της Διαύγειας και είναι ευχερώς και δημοσίως προσβάσιμη.
2. Η 2^η σχετική απόφαση περιέχει λεπτομερή αιτιολόγηση της απόρριψης των ισχυρισμών που η Διεύθυνση Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας κατέγραψε στην Πράξη Βεβαίωσης Παράβασης, η οποία καταλήγει στο συμπέρασμα ότι το πλημμυρικό αποτέλεσμα στην περιοχή του Κόμματος δεν συνδέεται με αιτιώδη συνάφεια με την υλοποίηση του έργου του Ε65 στο οποίο η εν λόγω Υπηρεσία επέρριψε την ευθύνη πρόκλησής του. Αντίθετα, από τις τεχνικές εκθέσεις που μνημονεύονται στο σκεπτικό της 2^{ης} σχετικής απόφασης προκύπτει ότι:

- 2.1. Η κατάκλυση της περιοχής του Κόμματος κατά το πλημμυρικό επεισόδιο του Δεκεμβρίου του 2021 οφείλεται κυρίως στη θραύση των αναχωμάτων του Σπερχειού στη θέση Αμούρι. Δευτερευόντως, στην κατάκλυση συνέβαλε η αδυναμία παροχέτευσης των υδάτων από την τάφρο Λαμίας. Οι αστοχίες αυτές συνδέονται με την ελλιπή συντήρηση των αναχωμάτων και του πλημμελούς καθαρισμού της κοίτης του Σπερχειού και της τάφρου, δηλαδή σε παραλείψεις που δεν σχετίζονται στο παραμικρό με το έργο του αυτοκινητοδρόμου.
- 2.2. Εάν το έργο του αυτοκινητοδρόμου ήταν υπεύθυνο για την κατάκλυση της περιοχής του Κόμματος κατά το πλημμυρικό επεισόδιο του Δεκεμβρίου του 2021, το φαινόμενο θα επαναλαμβάνονταν υπό τις ίδιες ή εντονότερες συνθήκες βροχόπτωσης. Αντίθετα, περίπου δύο έτη μετά (Σεπτέμβριος 2023) δύο εντονότερα πλημμυρικά επεισόδια δεν επέφεραν κατάκλυση στον οικισμό Κόμμα. Αυτό συνέβη διότι (α) τα αναχώματα του Σπερχειού ανάντη του οικισμού Κόμμα ενισχύθηκαν και οι πλημμυρικές αιχμές διοδεύτηκαν κατάντη, (β) η τάφρος Λαμίας, μετά τον έγκαιρο καθαρισμό της, είχε την υδραυλική λειτουργία για την οποία σχεδιάστηκε και (γ) η πολιτεία κινητοποιήθηκε λόγω των δυσμενών επιπτώσεων της προηγούμενης πλημμύρας (Δεκέμβριος 2021) και ανταποκρίθηκε με δράσεις πρόληψης αλλά και προστασίας των αναχωμάτων κατά την εξέλιξη του επεισοδίου.
3. Κατά συνέπεια, τα προβαλλόμενα στην 1^η σχετική ερώτηση περί του ότι «το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας υιοθέτησε την επιχειρηματολογία της εταιρείας» στερούνται βάσης.
4. Η αντιπλημμυρική προστασία/θωράκιση περιοχών αποτελεί ένα διαχρονικό και διαρκώς εξελισσόμενο και αναπροσαρμοζόμενο ζήτημα, που κυρίως σχετίζεται με (α) την έλλειψη επαρκών υδάτινων αποδεκτών, (β) την ανεπάρκεια των υφιστάμενων αποδεκτών ως προς την παροχέτευτικότητα π.χ. λόγω υποδιαστασιολόγησης, μη συντήρησης, μη καθαρισμού, καταπατήσεων και (γ) τη μεταβολή των υδρολογικών και υδραυλικών δεδομένων, λόγω φυσικών καταστροφών όπως πυρκαγιές ή μετεωρολογικών μεταβολών όπως μεγάλης έντασης κατακρημνίσματα και ακραία καιρικά φαινόμενα.
5. Ως εκ τούτου, η αντιμετώπιση του προβλήματος, αποτελεί αντικείμενο ευρύτερης κλίμακας, που ξεπερνάει τον σχεδιασμό και την κατασκευή των μεγάλων έργων υποδομής (Αυτοκινητόδρομος Κεντρικής Ελλάδας Ε65, νέα διπλή σιδηροδρομική γραμμή Αθήνα - Θεσσαλονίκη).
6. Στο πλαίσιο της συνολικής διαχείρισης των πλημμυρικών απορροών των λεκανών απορροής, έχει εγκριθεί το Σχέδιο Διαχείρισης Κινδύνων Πλημμύρας Λεκανών Απορροής ποταμών του Υδατικού Διαμερίσματος Ανατολικής Στερεάς Ελλάδας [ΕΛ07] με τη Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων που το συνοδεύει (Απόφαση ΥΠΕΝ/ΓρΕΓΥ/ 41375/328/14.06.2018 - ΦΕΚ Β'2682) σε εφαρμογή της Οδηγίας 2007/60/ΕΚ και της ΚΥΑ 31822/1542/Ε103 (ΦΕΚ Β'1108).
7. Με βάση τους Χάρτες Επικινδυνότητας και Κινδύνων Πλημμύρας του προαναφερόμενου Σχεδίου Διαχείρισης Κινδύνων Πλημμύρας, η περιοχή του οικισμού Κόμμα εμπίπτει στη Ζώνη Δυσνητικά Υψηλού Κινδύνου Πλημμύρας «Παρόχθιες χαμηλές περιοχές π. Σπερχειού – χαμηλή

ζώνη ρεμάτων παράκτιας περιοχής Στυλίδας – Καμένων Βούρλων» με κωδ. ΕΛ07ΡΑΚ0016 και από την υδρολογική προσομοίωση (μοντελοποίηση) των φυσικών διεργασιών που λαμβάνουν χώρα εντός της ΖΔΥΚΠ και των παραμέτρων πλημμυρικής επικινδυνότητας (κεφ. 7, 8 της ΣΠΜΕ), εξάγονται τα εξής συμπεράσματα:

- 7.1. Στην εν λόγω ζώνη έχουν εκδηλωθεί πλημμυρικά φαινόμενα στο παρελθόν, με βασικό αίτιο εκδήλωσης πλημμύρας τη μεταφορά πλημμυρικής αιχμής (ανεξαρτήτως περιόδου) στις χαμηλότερου υψομέτρου περιοχές. Ο μηχανισμός πλημμύρας είναι η φυσική υπερχειλίση/υπέρβαση των επιφανειακών συστημάτων και κυρίως του Σπερχείου, που έχει ως αποτέλεσμα την κατάκλυση του εδάφους λόγω υπέρβασης της φέρουσας ικανότητας απορρόφησης, με μεταφορά φερτών που δυνητικά προκαλούν ζημιές.
- 7.2. Το Κόμμα βρίσκεται 5 χιλιόμετρα νοτίως της Λαμίας, σε υψόμετρο 14μ. από την επιφάνεια της θάλασσας και σε απόσταση 300μ. από την κοίτη του Σπερχείου ποταμού. Λόγω αυτού του στοιχείου και των συχνών υπερχειλίσεων του Σπερχείου ποταμού (έπειτα από έντονες βροχοπτώσεις), η περιοχή του Κόμματος συχνά μετατρέπεται σε λίμνη, προκαλώντας πλημμυρικά φαινόμενα στο χωριό και στην ευρύτερη περιοχή.
8. Στους περιβαλλοντικούς όρους που έχουν εγκριθεί για την κατασκευή και λειτουργία των μεγάλων γραμμικών έργων υποδομής (Ε65, νέα διπλή σιδηροδρομική γραμμή), εκτός των άλλων προβλέπεται και η εκπόνηση υδραυλικής μελέτης, ώστε να εξασφαλίζεται η απρόσκοπτη ροή των επιφανειακών υδατικών συστημάτων της περιοχής (π.χ. ποτάμια, ρέματα, μισγάγγειες), καθώς και η αποχέτευση των ομβρίων των έργων. Στο πλαίσιο αυτό έχουν εκπονηθεί και εγκριθεί από τους αρμοδίους φορείς οι σχετικές υδραυλικές μελέτες, στις οποίες καθορίζονται τα απαιτούμενα επιμέρους τεχνικά (π.χ. οχετοί, γέφυρες, τάφροι απορροής κ.α.), που διασφαλίζουν την προστασία των έργων, τη διατήρηση της υδραυλικής ισορροπίας των περιοχών και συμβάλουν στην αντιπλημμυρική προστασία αυτών. Σε κάθε περίπτωση, η υδραυλική μελέτη, εστιάζεται στην προστασία των ίδιων των έργων και της άμεσης περιοχής από όπου διέρχονται.
9. Λαμβάνοντας υπόψη τόσο τις υφιστάμενες δυσμενείς συνθήκες παροχέτευσης των όμβριων απορροών που επικρατούν, όσο και την ανάγκη αντιμετώπισης του προβλήματος ανεπάρκειας ή απουσίας αποδέκτη απορροών ομβρίων σε ορισμένες περιοχές κατάντη του οδικού έργου, ο υδραυλικός σχεδιασμός του Ε65 έχει συμπεριλάβει πρόσθετα/συμπληρωματικά υδραυλικά τεχνικά έργα για την προστασία αφενός του ίδιου του έργου και αφετέρου των ανάντη/κατάντη περιοχών και του επιφανειακού υδρογραφικού δικτύου, σε συμμόρφωση και με τους περιβαλλοντικούς όρους που έχουν εγκριθεί με την ΑΕΠΟ και τις περιβαλλοντικές απαιτήσεις που απορρέουν εκ της Σύμβασης Παραχώρησης και των προσαρτημάτων της που κυρώθηκαν από την Ελληνική Βουλή με το ν.3597/2007 (Α'168) «Κύρωση της Σύμβασης Παραχώρησης του έργου της Μελέτης, Κατασκευής, Χρηματοδότησης, Λειτουργίας, Συντήρησης και Εκμετάλλευσης του Αυτοκινητοδρόμου Κεντρικής Ελλάδος (Ε65) και ρύθμιση συναφών θεμάτων». Συγκεκριμένα:
 - 9.1. Έχει ολοκληρωθεί η κατασκευή αντιπλημμυρικής τάφρου, μήκους 1.800 μ. και τριών τεχνικών εγκάρσιων στον Κλάδο ΑΒ του κόμβου Λαμίας, για την προστασία της ευρύτερης περιοχής του Δ.Δ. Κόμματος.

- 9.2. Έχει προγραμματιστεί η κατασκευή Λεκάνης Κατακράτησης Φερτών στον χείμαρρο Ξηριά
Λαμίας.
10. Τα άλλα ζητήματα της 1^{ης} σχετικής ερώτησης δεν εμπίπτουν στις αρμοδιότητες της Υπηρεσίας
μας.

Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΤΗΣ ΔΙΠΑ
ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΟΥΛΙΔΗΣ